

การสร้างและทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมสิ่งแวดลอมศึกษาสำหรับยุวมัคคุเทศก์
เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดลอมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2551

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

การสร้างและทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมสิ่งแวดล้อมศึกษาสำหรับยุวมัคคุเทศก์ เพื่อการท่องเที่ยว
เชิงนิเวศในอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน (THE DEVELOPMENT AND IMPLEMENTATION
OF AN ENVIRONMENTAL EDUCATION TRAINING CURRICULUM FOR YOUNG
TOURIST GUIDES ON ECOTOURISM IN KAENG KRACHAN NATIONAL PARK)

โสภิญฐ์ ศรีสัตตะรัตนมาศ 4837719 SHED/M

ศษ.ม. (สิ่งแวดล้อมศึกษา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : เต็มดวง รัตนทัศนีย์, M.A., นักรบ ระวีงการณ, ค.ม., ภัทรบุรณ
พิชญไพบุลย์ Ed. D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมสิ่งแวดล้อมศึกษา
สำหรับยุวมัคคุเทศก์ เพื่อการท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน โดยมีลำดับขั้นตอนในการวิจัยดังนี้
ขั้นตอนที่ 1 เตรียมการสร้างหลักสูตรฝึกอบรม โดยสำรวจความจำเป็นและความต้องการในการ
ฝึกอบรมจากนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 204 คน และเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน ฝ่าย
นันทนาการและสื่อความหมายธรรมชาติจำนวน 57 คน และจัดประชุมย่อย (Focus Group) ผู้ที่มีส่วน
เกี่ยวข้อง เพื่อหากรอบและแนวคิดในการสร้างหลักสูตรฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 2 ขึ้นสร้างหลักสูตรฝึกอบรม ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ทั่วไป วัตถุประสงค์เฉพาะ
และวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ความคิดรวบยอดทางสิ่งแวดล้อมศึกษา เนื้อหาสาระ การจัดประสบการณ์
ในการฝึกอบรม กระบวนการในการฝึกอบรม และการประเมินผล

ขั้นตอนที่ 3 ขึ้นฝึกอบรมและประเมินผลหลักสูตรฝึกอบรมกับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 34 คน จาก 3 โรงเรียนที่อยู่บริเวณรอบอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน จังหวัด
เพชรบุรี เป็นเวลา 3 วัน ประเมินผลการฝึกอบรมด้วยแบบทดสอบความรู้และเจตคติก่อนและหลังการ
ฝึกอบรม แบบประเมินทักษะ แบบประเมินความพึงพอใจในการฝึกอบรม สำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม
และแบบประเมินหลักสูตรฝึกอบรม สำหรับผู้สังเกตการณ์

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้และเจตคติเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีทักษะการเป็นยุวมัคคุเทศก์ในระดับปานกลาง และผู้เข้ารับ
การฝึกอบรมและผู้สังเกตการณ์ส่วนใหญ่พึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมในระดับมาก

คำสำคัญ : หลักสูตรฝึกอบรมสิ่งแวดล้อมศึกษา / การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ / ยุวมัคคุเทศก์

312 หน้า

THE DEVELOPMENT AND IMPLEMENTATION OF AN ENVIRONMENTAL
EDUCATION TRAINING CURRICULUM FOR YOUNG TOURIST GUIDES
ON ECOTOURISM IN KAENG KRACHAN NATIONAL PARK

SOPIT SRISATTARATTANAMAT 4837719 SHED/M

M.Ed. (ENVIRONMENTAL EDUCATION)

THESIS ADVISORS : TEMDUANG RATANATHUSNEE ,MA.,
NUG-ROB RAWANGKARN, M.Ed, PATTARABOON PICHAYAPAIBOON, Ed.D.

ABSTRACT

The objective of this research was to construct and test an environmental education training curriculum for young tourist guides involved with ecotourism in Kaeng Krachan National Park, Thailand. The process of this research was done by the following steps.

1. Preparation for training curriculum construction; This step was done by surveying the training needs assessment with 204 students of a sample group, and from 57 rangers of Kaeng Krachan National Park. After that a focus group was held with all involved participants.

2. Construction of the training curriculum; It included the general objectives, specific objectives, behavioral objectives, concept of environmental education, contents, learning experiences, process of training and evaluation.

3. Training and evaluation of the training curriculum step; This step was done with the experimental group, who were 34 students, studying on grade 8, from schools around Kaeng Krachan National Park, Petchburi province. The experimental group were evaluated by the knowledge and attitude test both before and after participation in the training course. The skills evaluation test and training satisfaction test were tested by the participants, and the course training evaluation test was tested by the observers.

The research results found that the experimental group had more knowledge and better attitude toward ecotourism, with a statistically significant difference at 0.05. Furthermore, they had the skills of a young tourist guide at a middle level. Finally all participants and observers were highly satisfied with the course training.

KEY WORDS : ENVIRONMENTAL EDUCATION TRAINING CURRICULUM /
ECOTOURISM / YOUNG TOURIST GUIDES

312 pp.